

ul. Strzegomska 42 j /14, 53-611 Wrocław, Polska
www.geoplan.com.pl, email: info@geoplan.com.pl
tel/fax. (+48) 71/3590509, kom. 0501475117
NIP 8981635959, REGON 932773864

GEOPLAN

Inwestor:

GMINA BIERUŃ

ul. Rynek 14

43 – 150 Bieruń

Temat:

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TERENU POŁOŻONEGO POMIĘDZY UL. KOLEJOWĄ, LINIĄ
KOLEJOWĄ I UL. SZLAKU SOLNEGO**

Zakres dokumentów:

Prognoza oddziaływania na środowisko

Data:

25 marca 2019 r.

Zespół autorski:

mgr inż. Adrian Luszka – upr. Z-381/KW/247/2014 główny projektant

mgr inż. Katarzyna Matusiak - projektant

mgr inż. Maciej Niżborski - projektant

mgr Tomasz Miłowski - spec. z zakresu ochrony środowiska

mgr inż. Ewa Smolińska - mł. as. projektanta

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU ..	5
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	7
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE	7
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	7
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	8
2.4 WODY PODZIEMNE	8
2.5 KLIMAT I WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE	9
2.6 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, OSIADANIA TERENU NA SKUTEK EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ.....	10
2.7 GLEBY	11
2.8 ZASOBY NATURALNE	11
2.9 PRZYRODA OŻYWIONA	17
2.10 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE	12
2.11 KRAJOBRAZ	12
2.12 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	12
2.13 STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	12
2.14 JAKOŚĆ KLIMATU AKUSTYCZNEGO	12
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	12
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	12
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU.....	13
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE.....	13
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	13
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	13
5.4 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	14
5.5 WPŁYW NA GLEBY	14
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE	14
5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ	14
5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE	15
5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ.....	15
5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	15
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.....	15
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	15
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	16
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	16
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI	17
5.11.5 TERENY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ.....	17
5.11.6 ZAGROŻENIE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI.....	17
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	17
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	17
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000.....	18

9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	18
10	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	19
11	LITERATURA.....	21
12	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	22

Spis rysunków

- Rys. 1 Położenie geograficzne
- Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

Oświadczanie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2019 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko sporządzonego w 2018 r. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia dla terenu położonego pomiędzy ul. Kolejową, linią kolejową i ul. Szlaku Solnego. Na etapie wyłożenia do publicznego wglądu, które trwało od 16 października 2018 r. do 14 listopada 2018 r. wpłynęło siedem uwag. Wprowadzono zmiany do projektu planu wynikające z częściowego ich uwzględnienia, polegające na zwiększeniu w kierunku południowym zasięgu terenów mieszkaniowo-usługowych oraz komunikacji drogowej – kosztem terenów leśnych i zieleni urządzonej. W związku z opisanymi powyżej zmianami wprowadzonymi do projektu planu, wystąpiono skutecznie do właściwych instytucji i organów o ponowne zaopiniowanie i uzgodnienie projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W dalszej części prac planistycznych, w wyniku stanowiska Komisji Rady Miasta Bieruń z dnia 19 marca 2019 r. postanowiono kontynuować założenie przestrzenne wypracowane przez analogiczną komisję w poprzedniej kadencji tj. 2011-2015. Biorąc pod uwagę konsekwentne stanowisko komisji co do rozwiązań przestrzennych organ sporządzający projekt planu uznał za zasadne przychylić się do poszerzenia zasięgu przestrzennego terenów lasu i zieleni parkowej od ul. Szlak Solny, w związku z czym obecnie tereny leśne pozostają nie naruszone, w takim kształcie projekt planu zostaje skierowany do ponownego (2) wyłożenia do publicznego wglądu.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy – a jeśli tak to w jakim stopniu – naruszą zasady prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenów ma formę prognozy. Nie jest ona dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą ich realizacja na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera:

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

b) określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione;
- c) przedstawia:
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
 - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Bierunia powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619);
- Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia, przyjęta uchwałą Nr IV/1/2013 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 25 kwietnia 2013 r.;
- Uchwała Nr V/4/2003 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie ulic Bojszowskiej, Gołysowej i Kolejowej w Bieruniu Starym – obowiązujący na analizowanym terenie mpzp;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Bierunia opracowane przez firmę EKOID, Katowice 2010 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla całego miasta Bierunia, Geologic Tomasz Miłowski, Rybnik, grudzień 2016 r.;
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Bieruń, Zakład badawczo-Usługowy „Ekos”, Bieruń, 2012 r.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zapoznano się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu;
- zapoznano się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą;
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych;
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w kwietniu 2018 r.;
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Sporządzając niniejszą prognozę, nie dostrzeżono celów ochrony środowiska określonych w przepisach prawa międzynarodowego, wspólnotowego oraz krajowego, które odnosiłyby się bezpośrednio do obszaru objętego sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tak pod względem geograficznym, jak i funkcjonalnym. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że prawodawstwo krajowe, międzynarodowe i wspólnotowe w sposób mniej lub bardziej abstrakcyjny formułuje określone zasady postępowania (np. nakazy i zakazy). Odnoszą się one również do zagadnień z zakresu ochrony środowiska związanych ze stanowieniem prawa miejscowego.

Do najważniejszych i uwzględnionych w projekcie planu aktów prawnych szczebla krajowego, zawierających cele ochrony środowiska, należą:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 992 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1405 ze zm.).

Podkreślenia wymaga fakt, że jednym z podstawowych celów wspólnotowych w zakresie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz oceny wpływu na środowisko planów i programów jest przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektowanego dokumentu w oparciu o przepisy rozdziału 1 działu IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, uwzględniającej dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. UE. L. 01. 197. 30). W granicach sporządzenia mpzp nie ma obszarów sieci Natura 2000, których podstawą wyznaczania są przepisy prawa wspólnotowego – tzw. Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej. Podsumowując, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, które w świetle art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 z późn. zm.) obligatoryjnie ustala się w planie, oparte są na normach prawa krajowego, zgodnych z prawem wspólnotowym oraz międzynarodowym.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Prace nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego rozpoczęto na podstawie Uchwały Nr VII/16/2016 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ul. Kolejową, linią kolejową i ul. Szlaku Solnego. Celem jego realizacji jest dostosowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej do założeń aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia, przyjętej uchwałą Nr IV/1/2013 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 25 kwietnia 2013 r., z uwzględnieniem bieżących potrzeb w zakresie obsługi komunikacyjnej. W projekcie mpzp ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN/U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącą zabudową usługową;
- MN-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej;
- ZL – teren lasu;
- ZP – teren zieleni urządzonej;
- KK – teren komunikacji kolejowej;
- KDZ – teren dróg publicznych klasy zbiorczej;
- KDD – teren dróg publicznych klasy dojazdowej;
- KDW – teren dróg wewnętrznych;

Projekt miejscowego planu przeznacza przedmiotowy obszar przede wszystkim pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z towarzyszącą lub równoważną funkcją usługową na zasadzie utrwalenia oraz umożliwienia „dogęszczania” i kontynuacji istniejącego zainwestowania. Na części niezabudowanych dotąd nieruchomości wprowadza zieleni urządzonej oraz las, co wynika z konieczności, a także możliwości uwzględnienia ustaleń studium oraz ze struktury użytków

gruntowych i istniejącego zagospodarowania. Plan utrwała zastany układ komunikacyjny (przeznaczenia: KK – tereny komunikacji kolejowej, KDZ, KDD, KDW – tereny dróg), dodatkowo rozbudowując go w celu umożliwienia obsługi projektowanych terenów. Nowe drogi to odcinki klasy dojazdowej oraz drogi wewnętrzne, poprowadzone po śladzie istniejących dróg gruntowych lub po nieużytkach.

W projekcie planu uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego oraz obszaru i terenu górniczego. Na analizowanym terenie nie występują formy ochrony przyrody, nie był on również proponowany do objęcia ochroną. Nie występują tu zjawiska powodziowe, ani osuwiskowe, brak jest również zabytków ujętych w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego lub Gminnej Ewidencji Zabytków. Nie występują stanowiska archeologiczne. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń oraz specyfiką terenów, które mają być poddane urbanizacji (brak cennych siedlisk przyrodniczych), nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Za pozytywne należy uznać pozostawienie terenu leśnego w części południowej w obecnym stanie.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Pod względem administracyjnym analizowany obszar o powierzchni ok. 20,91 ha, zlokalizowany jest w województwie śląskim, w mieście Bieruń, w granicach Bierunia Starego. Granice terenu objętego planem wyznaczają: od północy ul. Kolejowa i linia kolejowa nr 179 relacji Tychy – Mysłowice Kosztowy MKSB1, od południa ul. Bojszowska i ul. Szlaku Solnego, zaś od strony wschodniej przemysłowa linia kolejowa łączy KWK Piast z KWK Piast Ruch II.

W ujęciu regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego¹ analizowany obszar znajduje się w całości w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Śląsko Krakowska (341), w obrębie makroregionu Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Pagóry Jaworznickie (341.14).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Gmina Bieruń położona jest w środkowej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego (GZW), w obrębie tzw. niecki górnośląskiej, którą wypełniają miąższe na 2000-3000 m osady morskie i molasowe karbonu dolnego (środkowy i górny turnej) i górnego (namur, westfal), leżące na bardzo starych skałach krystalicznych – wieku od prekambriu do dewonu. Granice GZW określa się właśnie zasięgiem utworów węglonośnych górnego karbonu, a miejscami także uskoku tektonicznych². Na nich zalegają utwory młodsze dolno- i środkowotriasowe, trzeciorzędowe i najmłodsze – czwartorzędowe. W budowie geologicznej analizowanego obszaru biorą udział głównie osady czwartorzędowe zalegające na pokrywie skał triasowych i karbońskich. Bezpośrednio na powierzchni występują osady czwartorzędowe, w części południowej, na niewielkiej przestrzeni brak jest pokrywy czwartorzędowej, odsłaniają się tu warstwy karbońskie.

Skały karbońskie występują w podłożu centralnej i wschodniej części analizowanego obszaru. Reprezentowane są przez piaskowce, zlepieńce, iłowce, mułowce i węgiel kamienny (warstwy łaziskie i libiąskie) oraz piaskowce i piaski arkozowe – krakowska seria piaskowcowa. Wiek tych warstw to górny karbon – westfal. W południowej części analizowanego obszaru, bezpośrednio na powierzchni, odsłaniają się piaskowce, zlepieńce i łupki z węglem warstw łaziskich **Cwł**. Skały te budują Górę Chełmeczki, której główny grzbiet rozciąga się na południowy wschód od analizowanego obszaru.

W części zachodniej przedmiotowego terenu, na utworach karbońskich, zalega płat skał triasowych. Skały triasowe podłoża reprezentowane są przez dolomity i margle **Tmh** oraz piaskowce, mułowce i iłowce tzw. warstw świerklanieckich **Tp3** deponowane w okresie triasu dolnego.³

¹ Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa, 2001 r.;

² Jureczka J. i in., 2005: Atlas geologiczno-złożowy polskiej i czeskiej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. PIG, MŚ. Warszawa;

³ Kotlicy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

Centralną i północną powierzchnię analizowanego obszaru przykrywają osady czwartorzędowe reprezentowane przez piaski i żwiry wodnolodowcowe $g_{pz}Q_p^{3,4}$. Obecnie na części terenu powierzchniowa budowa geologiczna jest przekształcona na skutek zabudowy i dominują tu utwory antropogeniczne.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody płynące i stojące

Tak na analizowanym obszarze, jak i w jego pobliżu nie występują jakiegokolwiek cieków powierzchniowych, ani zbiorniki wód stojących.

Jednolite części wód powierzchniowych

Na analizowanym obszarze nie występują cieków, które wyznaczone zostały jako JCWP. Jego północna i centralna część znajduje się w zlewni JCWP Mleczna (kod PLRW: 20006211889), zaś południowa – w JCWP nr PLRW200019211899 Gostynia od starego koryta do ujścia.

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanym obszarze nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które wskazywane byłyby przez KZGW na mapach z 2015 r., ani jakiegokolwiek inne zagrożenia powodziowe.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych ani ich strefy ochronne.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja Hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków⁵, cały analizowany obszar wchodzi w skład Regionu Górnośląskiego XVI, podregion łaziski XVI3, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach karbonu, a znaczenie podrzędne mają poziomy czwartorzędowe i triasowe.

Użytkowe piętra wodonośne

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Oświęcim⁶ na analizowanym terenie w profilu hydrogeologicznym występuje karbońskie piętro wodonośne, a w części zachodniej również piętro triasowe, które jednak ma charakter podrzędny. W obrębie przedmiotowego obszaru wydzielono jednostkę hydrogeologiczną 5T/bC3II, w której stopień zagrożenia wód jest średni, a potencjalna wydajność studni wierconej wynosi od 10 do 30 m³/h. Na całym terenie planu jakość wód jest średnia, wymagają one prostego uzdatniania.

Triasowe piętro wodonośne

Trias budują głównie utwory węglanowe wapienia muszlowego i retu oraz pstry ły, piaskowce, piaski i żwiry środkowego i dolnego pstręgo piaskowca. Są one mocno zerodowane i zalegają niezgodnie na stropie utworów karbońskich, występują głównie w części centralnej i północnej. Największa stwierdzona miąższość utworów triasowych wynosi 89,1 m.

Triasowe piętro wodonośne związane jest głównie ze spękanyymi i skawernowanymi wapieniami oraz dolomitami wapienia muszlowego, w których występują szczelinowo-krasowe poziomy wodonośne, a także podrzędnie z piaskowcami dolnego pstręgo piaskowca, gdzie poziomy wodonośne mają charakter szczelinowo-porowy. W rejonie Wzgórza Chełmskiego, w północno-wschodniej części złoża oraz w części centralnej, na zachód od szybów głównych kopalni, utwory triasowe leżą w bezpośrednim kontakcie hydraulicznym z osadami czwartorzędowymi, przez które są zasilane. Na niewielkich obszarach położonych w części centralnej i północno-zachodniej, utwory triasowe posiadają natomiast bezpośredni kontakt z wodonośnymi utworami dolnego opolu. Poziomy wodonośne piętra triasowego, w rejonach występowania szczelnej pokrywy ilów miocenkich, posiadają charakter naporowy, a w rejonach pozbawionych tej izolacji swobodny.

⁴ Wilanowski S., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50000, ark. Oświęcim, PIG 2001 r.;

⁵ Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;

⁶ Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.

Karbońskie piętro wodonośne

Poziomy wodonośne utworów karbońskich związane są z zawodnionymi piaskowcami i zlepieńcami warstw libiąskich, łaziskich i orzeskich, przy czym z uwagi na rozprzestrzenienie poszczególnych warstw, ich litologię oraz umiejscowienie dokonanych jak i projektowanych robót górniczych, decydujące znaczenie dla zawodnienia kopalni mają warstwy łaziskie, których pokłady były i są przedmiotem eksploatacji. Są one zbudowane z ławic piaskowców o różnej i zmiennej granulacji z występującymi podrzędnie pokładami węgla, często w otulinie iłowców i mułowców. Warunki hydrogeologiczne w obrębie tych warstw rozpoznane zostały badaniami wykonanymi w otworach wiertniczych, a także prowadzonymi na bieżąco obserwacjami i pomiarami w wyrobiskach górniczych KWK „Piast”. Zasilanie warstw łaziskich z nadkładu złoża jest w dużej mierze utrudnione, z uwagi na przykrycie około 85% powierzchni obszaru szczelną pokrywą iłowców mioceńskich. Karbońskie piętro wodonośne zasilane jest jednak miejscami przez poziomy wodonośne triasu i poziom wodonośny związany z zawodnionymi utworami dolnego opolu. W przystropowych częściach warstw karbońskich wymienione poziomy wodonośne tworzą lokalnie w zasadzie jeden połączony kompleks wodonośny. Migracja wód w głąb górotworu jest jednak mocno utrudniona, gdyż współczynniki filtracji warstw karbońskich, zmienne w przedziale od ok. $6,7 \times 10^{-5}$ m/s do $9,5 \times 10^{-8}$ m/s, klasyfikują je do skał średnio przepuszczalnych i słabo przepuszczalnych. W granicach opracowania nie zinwentaryzowano ujęć wód karbońskiego poziomu.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych⁷, materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. Nr 126 poz. 878), w podłożu analizowanego terenu nie wydzielono głównych zbiorników wód podziemnych.

Jednolite części wód podziemnych

W podziale na jednolite części wód podziemnych (JCWPd), cały analizowany teren znajduje się w obrębie JCWPd nr 145.

Ujęcia wód podziemnych

Na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie znajdują się ujęcia wód podziemnych ani ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT I WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar Bierunia zlokalizowany jest w południowej części dzielnicy XV (dzielnica częstochowsko-kielecka), którą charakteryzują następujące warunki:

- 1) średnia temperatura stycznia wynosi $-2 + -3,0^{\circ}\text{C}$,
- 2) średnia temperatura lipca około $15-16^{\circ}\text{C}$,
- 3) średnia temperatura roczna $7-8^{\circ}\text{C}$,
- 4) dni z przymrozkami od 112 do 130,
- 5) dni mroźnych ok. 20-40,
- 6) ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- 7) czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60-80 dni,
- 8) okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- 9) opady atmosferyczne znacznie zróżnicowane, do 650-750 mm/rok,
- 10) przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie o prędkościach średnich 3- 4 m/s.

⁷ Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń), uzależnione są od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze. Położona na terenie Bierunia Starego stacja meteorologiczna posiada dane anemometryczne reprezentatywne dla całego regionu. Z danych IMGW za lata 1961-1990 wynika, iż w rejonie stacji Bieruń Stary dominują wiatry z sektora zachodniego (od SW do NW, ok. 49 % przypadków), znacznie mniejszy (ok. 26 %) jest udział wiatrów wschodnich. Około 19 % przypadków stanowią cisze.

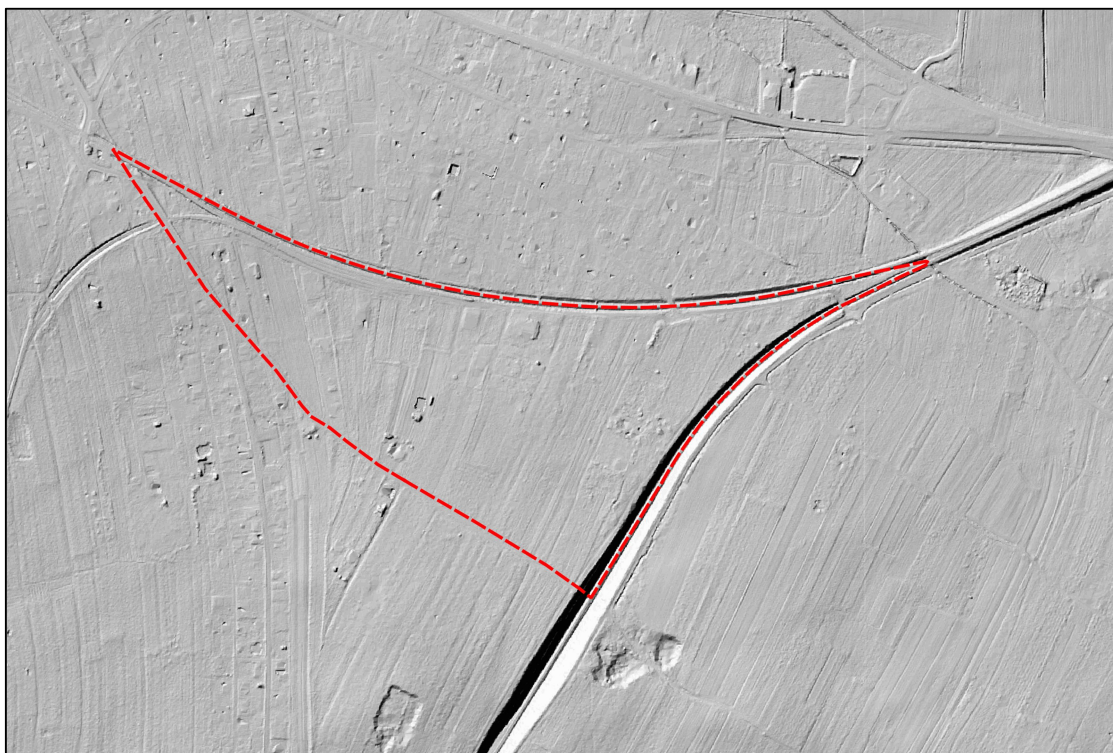
Zaobserwowane na stacji IMiGW w Bieruniu Starym dla lat 1961-1990 prędkości wiatrów kształtują się przeciętnie na poziomie 2,2 m/s (średnia roczna). Średnie prędkości wiatrów z poszczególnych kierunków zmieniają się w granicach od 2,1 m/s (SE) do 3,1 m/s (SW, W). Także z kierunku północno-zachodniego (NW) przeciętna prędkość wiatrów jest wysoka i wynosi 3,0 m/s, co wskazuje, iż generalnie wiatry wiejące z sektora zachodniego są silniejsze.

Przedstawiony wyżej układ wiatrów jest przyczyną różnego kształtowania stanu sanitarnego powietrza w regionie. Wiatry wiejące z południowego zachodu (SW) sprzyjają przewietrzaniu obszaru, obniżając poziomy stężenie zanieczyszczeń w powietrzu. Natomiast wiatry wiejące z innych kierunków powodują nanoszenie tych zanieczyszczeń nad analizowany obszar z innych części GOP-u. Przy charakterystyce klimatycznej szczególnie istotne są warunki opadowe na analizowanym obszarze, od których zależy ilość wody pozostającej w obiegu. Dla przedmiotowego planu przyjęto dane z posterunku IMGW w Bieruniu Starym, w oparciu o które obliczono wartości średnie roczne i średnie miesięczne sumy opadów dla roku normalnego (a), suchego (b) i wilgotnego (c). Średnie roczne sumy opadów atmosferycznych w Bieruniu Starym kształtują się w granicach 750 mm. Natomiast w latach ekstremalnych zanotowano następujące sumy roczne: w latach wilgotnych - 978 mm i suchych - 568 mm. Stosunek maksymalnych do minimalnych rocznych sum opadów jest bardzo wyrównany, co wskazuje na dużą stabilność warunków występowania opadów w skali regionu. W ciągu roku dominują opady w półroczu letnim. Stosunek średnich sum opadów półrocza letniego do zimowego wynosi 1,7. Średnio na analizowanym obszarze w półroczu letnim spada około 63 % rocznej sumy opadu. Maksimum opadowe występuje w lipcu, średnio po 97 mm. Niemal równie wysokie sumy opadów mają miejsce w czerwcu (95 mm) i sierpniu (87 mm), zaś minima opadowe - w lutym i styczniu, kiedy notuje się opady w granicach 40 mm.

2.6 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, OSIADANIA TERENU NA SKUTEK EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

Ukształtowanie terenu

Analizowany teren położony jest na łagodnym zboczu karbońskiego wyniesienia, które nazywane jest Górą Chełmeczki. Najwyższy punkt tego wzniesienia położony jest na południowy wschód od granic analizowanego obszaru i wynosi ok. 262 m n.p.m. Górę Chełmeczki przecina linia kolejowa, przez co nie jest widoczny przebieg wzniesienia. Rzędne w części południowo-wschodniej wynoszą ok. 252 m n.p.m., w części północno-wschodniej ok. 247 m n.p.m., zaś w części zachodniej ok. 245 m n.p.m. Nie występują tu naturalne znaczące formy morfologiczne, natomiast w ostatnim czasie na analizowanym obszarze wzniesiono wiele nowych budynków, co nieznacznie przekształciło powierzchnię terenu. Antropogeniczną formą ukształtowania jest również niewielki nasyp kolejowy w części północnej oraz głęboki wkop kolei przemysłowej na wschodzie.

Rysunek 1 Ukształtowanie analizowanego terenu na podstawie Numerycznego Model Terenu.

Zjawiska osuwiskowe

Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych, ani występowania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Osiadania terenu związane z działalnością górnictwem

W głębokim podłożu analizowanego planu znajdują się eksploatowane złoża węgla kamiennego „Piast” oraz obszar i teren górniczy „Bieruń II”. Według informacji przekazanych przez Polską Grupę Górniczą – oddział KWK Piast-Ziemowit, w obrębie terenu górniczego mogą tu wystąpić osiadania do 3,5 metra oraz trzecia kategoria terenu górniczego.

2.7 GLEBY

Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą, na analizowanym obszarze występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, zaliczone do kompleksu żytniego słabego. Według mapy ewidencyjnej wyróżnia się tu grunty rolne klasy RIVb i RV oraz pastwiska PsV. Ze względu na słabe jakościowo gleby, grunty orne uprawiane są tylko miejscami. Pozostała ich część jest odłogowana lub została przekształcona na przydomowe place czy ogrody (obecnie w uprawie pozostaje tylko jeden większy obszar w części centralnej obszaru, w rejonie ul. Sosnowej).

2.8 ZASOBY NATURALNE

W podłożu analizowanego planu występuje złożo węgla kamiennego Piast (ID Midas 299). Dla jego eksploatacji wydzielono obszar i teren górniczy „Bieruń II”, możliwe jest tu wystąpienie osiadań terenu.

Złożo węgla kamiennego „Piast”⁸ - udokumentowane w kategorii A+B+C1+C2 złożo „Piast”, o powierzchni 48.313 ha. Średnia miąższość udokumentowanej do głębokości 1000 m serii złożowej wynosi 550 m, natomiast sumaryczna miąższość pokładów przemysłowych waha się od 20 do 50 m. Należą one do warstw łaziskich i orzeskich. Występują w nich węgle energetyczne typu 31 i 32, zaś zawartość siarki całkowitej w węglu mieści się w przedziale od 0,4 do 5,0% (średnio 1,20%), zawartość popiołu w przedziale od 6,0 do 38,0% (średnio 15,0%), zaś wartość opałowa w przedziale od 16.800 do 29800 kJ/kg (średnio 24.173 kJ/kg). Eksploatacja ww. złoża prowadzona jest od lat 70-tych XX wieku.

⁸ Informacje dotyczące złóż na podstawie Mapy Geośrodowiskowej Polski ark. Oświęcim

2.9 PRZYRODA OŻYWIONA

Na analizowanym obszarze występuje mozaika terenów zabudowanych, gruntów rolnych oraz niewielkich powierzchni leśnych. W ostatnim czasie powstało tu wiele nowych budynków mieszkaniowych jednorodzinnych, zwłaszcza w rejonie ul. Modrzewiowej. W użytkowaniu rolnym pozostał jedynie jeden większy obszar w części centralnej przy ul. Sosnowej. Grunty rolne na wschodzie są odłogowane i zarastają roślinnością ruderalną oraz zadrzewieniami sosnowymi. Niewielkie powierzchnie leśne, które znajdują się w części południowo-wschodniej stanowią młode wiekowo monokultury sosnowe.

Na całym analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania stanowisk gatunków roślin chronionych ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych. Jest to typowy przykład terenu, gdzie postępująca urbanizacja stopniowo wypiera rolnictwo, a całość obszaru zmienia specyfikę z wiejskiej na charakterystyczną dla podmiejskich dzielnic, z zabudową mieszkaniową jednorodziną.

2.10 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614). Teren ten również nie był proponowany do objęcia ochroną.

2.11 KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie występuje krajobraz w typie dzielnic podmiejskich z zabudową mieszkaniową jednorodziną, który miejscami, a zwłaszcza w części wschodniej, przechodzi w krajobraz rolniczy, wiejski, w typie krajobrazów małoobszarowych gruntów orných. Wraz z postępującą budową nowych obiektów mieszkaniowych jednorodzinnych, krajobraz podmiejskich dzielnic wypiera rolniczy. Na analizowanym terenie brak jest większych wartości krajobrazowych, jednocześnie nie występują elementy zdecydowanie negatywnie oddziałujące na krajobraz.

2.12 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków. Brak jest tu również stanowisk archeologicznych.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Analizowany teren na niemal całej swojej powierzchni pokrywa się z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie ulic Bojszowskiej, Gołysowej i Kolejowej w Bieruniu Starym (Uch. Nr V/4/2003 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 29 maja 2003 r.). Przedmiotowy projekt częściowo podtrzymuje przewidziane ww. opracowaniem funkcje, jednak w centralnej i wschodniej części powiększa powierzchnię terenów mieszkaniowo-usługowych kosztem obszarów zielonych. Dla bardzo niewielkiego fragmentu omawianego opracowania obecnie nie obowiązuje żaden miejscowy plan. W takich okolicznościach proces zabudowywania terenów przebiega na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Instrument ten uznaje się za niedoskonały z punktu widzenia zrównoważonej polityki przestrzennej, w związku z czym uchwalenie planu pozwoli na racjonalne gospodarowanie przestrzenią w oparciu o wymagania ładu przestrzennego na całym przedmiotowym obszarze.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska. W jego granicach nie występują żadne formy ochrony przyrody, nie był on również proponowany do objęcia ochroną. Nie stwierdzono występowania jakichkolwiek zagrożeń dla środowiska, takich jak np. dzikie wysypiska śmieci czy innego rodzaju przekroczenia norm.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację. Na analizowanym obszarze, ani w jego pobliżu nie występują jakiegokolwiek wody powierzchniowe. Powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta oraz niewielkie powierzchnie terenów przeznaczonych do urbanizacji. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom, projekt planu ustala następujące zasady dotyczące gospodarki wodno-ściekowej:

w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych ujęć wody;

w zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych i przemysłowych:

- odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków powstałych na obszarze planu do rowów melioracyjnych oraz wprost do gruntu;
- dopuszczenie lokalizowania:
 - przydomowych oczyszczalni ścieków;
 - zbiorników bezodpływowych;
- nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z ustanowienia Aglomeracji Bieruń I uchwałą Nr V/26/23/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie: wyznaczenia Aglomeracji Bieruń I (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2016 r., poz. 4586);

w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- podłączenie działek i budynków do sieci kanalizacji deszczowej wybudowanej do ich obsługi;
- retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, z możliwością ich wtórnego wykorzystania;
- zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, poprzez: odprowadzanie ich w stanie niezanieczyszczonym do gruntu;

Nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych w związku z ustaleniami projektu planu.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym obszarze nie występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych, jednak wyróżnia się użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich, a podrzędnie również w utworach triasowych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą przedstawione już powyżej zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. W związku z ustaleniami planu oraz jego charakterem, nie przewiduje się zagrożenia tego elementu środowiska.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat, jednak przekształceniu z pewnością ulegnie mikroklimat terenów, na których powstanie nowa zabudowa. Postępująca urbanizacja wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie – na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji na obszarach gdzie proponuje się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu wprowadza nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z uchwały Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 r. poz. 2624). Choć zabudowa terenów

objętych planem ma stosunkowo niewielką powierzchnię, to jednak w szerszej perspektywie (położenie w dzielnicach złożonych głównie z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) również ona może przyczynić się do pogarszania stanu jakości powietrza ze względu na niską emisję. Niewątpliwie na skutek realizacji ustaleń planu zmianie ulegnie topoklimat obszaru z typowego dla terenów rolnych na charakterystyczny dla obszarów zabudowanych.

5.4 WPLYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada niewielki poszerzenie funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, co nieznacznie wpłynie na przekształcenie powierzchni terenu. Nie należy jednak spodziewać się znaczących zmian topografii, gdyż projekt planu nie przewiduje wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wysokich klas, składowiska odpadów, eksploatacja kopalni, czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych. Przekształcenia powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, tym bardziej, że część terenów została już zabudowana.

5.5 WPLYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy gleby ulegną w większości zniszczeniu (zajętość terenu). Dotyczyło to będzie tych fragmentów, gdzie przewidziana jest realizacja zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i dróg. Projekt planu przewiduje pozostawienie nieznacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach poszczególnych terenów. Nie będzie miało to wpływu na podtrzymanie działalności rolniczej, której udział na obszarze planu jest na dzień dzisiejszy znikomy. Na skutek ustaleń projektu planu nie zachodzi konieczność uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze z racji faktu, że jest to obszar miejski, a ponadto brak jest gruntów chronionych I – III klasy bonitacyjnej. W trakcie procedury planistycznej zaszła natomiast konieczność uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne w rejonie ul. Jodłową i ul. Klonową o powierzchni ok. 1,1 ha. Jest to las gospodarczy, brzoźowo-sosnowy w wieku do ok. 50 lat, nieposiadający istotnej wartości przyrodniczej. Po wyłożeniu do publicznego wglądu, w wyniku prac komisji wycofano się jednak z zabudowy na tym terenie i część leśna pozostaje w obecnym stanie.

5.6 WPLYW NA ZASOBY NATURALNE

W głębokim podłożu analizowanego obszaru występują udokumentowane złoża węgla kamiennego, których eksploatacja prowadzona jest na podstawie obowiązujących koncesji. Dla potrzeb ich wydobywania utworzono obszary i tereny górnicze. Projekt planu ujawnia wszystkie ww. elementy i nie wprowadza form zagospodarowania, które uniemożliwiłyby dalszą eksploatację kopalni. Nie stwierdzono zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.7 WPLYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Wprowadzenie zabudowy w miejscach wskazanych w projekcie planu, które na dzień dzisiejszy użytkowane są w sposób rolniczy (stanowią grunty orne lub zadrzewione grunty odłogowane) spowoduje zmianę w środowisku roślinnym, wyrażającą się między innymi zanikaniem roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych, wprowadzonych jako zieleń towarzysząca, w szczególności zabudowie mieszkaniowej. Duża część obszaru ulegnie zmianie w kierunku terenów jednolitej, zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, charakterystycznej dla podmiejskich dzielnic. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi i lasem gospodarczym zostaną z nich wyparte. Na obszarach obecnie zurbanizowanych konsumpcja ustaleń planu nie spowoduje zmian stanu środowiska przyrodniczego, ze względu na fakt, że utrzymuje się dotychczasowy charakter zabudowy i zagospodarowania, a struktura jest praktycznie ukształtowana. Nowe drogi klasy dojazdowej i wewnętrzne będą służyły obsłudze posesji mieszkaniowych, zatem nie wskazuje się tu żadnych zagrożeń wynikających z nadmiernego ruchu. W głównej mierze przebiegają one po gruntach ornych, ugorach lub po istniejących drogach gruntowych, mniej lub bardziej przetartych. Teren lasów i zadrzewień w części południowo-wschodniej wskazano jako las oraz zieleń urządzoną, co będzie tworzyło pozytywną przeciwwagę przyrodniczą w odniesieniu do postępujących procesów urbanizacyjnych.

Reasumując, na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R.

Na analizowanym terenie ani w jego pobliżu nie występują istniejące lub proponowane formy ochrony przyrody, zatem nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska. W granicach opracowania oraz w jego otoczeniu występuje zabudowa, wobec czego nie ma tu możliwości dla pełnienia funkcji korytarza ekologicznego. Kontynuacja urbanizacji nie spowoduje zmiany tego stanu.

5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na skutek realizacji ustaleń planu krajobraz zmieni się głównie w centralnej i wschodniej części analizowanego obszaru. Obecnie występuje na nim mozaika krajobrazów rolniczego (w mniejszości) oraz zabudowy jednorodzinnej, zaś na skutek realizacji analizowanego opracowania zacznie przeważać krajobraz z ekstensywną zabudową mieszkaniową. Oba ww. typy obecnie przeplatają się tu w różnych proporcjach, lecz nie stanowią elementów dysharmonizujących, gdyż nawiązują do krajobrazu charakterystycznego dla tej części Starego Bierunia. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu, jednak niewątpliwie niezwykle istotne są tu również niuanse, których omawiane opracowanie nie rozstrzyga, takie jak np. utrzymanie porządku na posesji. Niezależnie od powyższego, krajobraz analizowanego obszaru ulegnie przekształceniu w kierunku charakterystycznym dla podmiejskich dzielnic, z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, podobny do krajobrazu bardziej zurbanizowanej części Starego Bierunia.

5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków. Brak jest tu również stanowisk archeologicznych. Nie przewiduje się zagrożenia względem tego komponentu środowiska.

5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu wprowadza różnego typu funkcje, które mogą mieć potencjalny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów przemysłowych i usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest poszerzenie funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, która nadal uznawana jest za głównego sprawcę zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. Zjawisko to może dotyczyć nowych terenów MN/U i MN-U, które wskazano na analizowanym obszarze. W celu przeciwdziałania ww. problemowi, projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło:

- indywidualne i zbiorowe zaopatrzenie w energię ciepłą;
- nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z uchwały NR V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017r. poz. 2624).

Ustalono również nakaz utrzymania standardów emisyjnych przez nowe obiekty budowlane, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zakaz lokalizowania usług, których działalność może powodować ponadnormatywną uciążliwość wykraczającą poza działkę, do której inwestor posiada prawo do dysponowania. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. „uchwała antysmogowa”⁹, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. W związku z ustaleniami uchwały antysmogowej oraz stosunkowo niewielkim wzrostem powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nie przewiduje się znaczącego wzrostu

⁹ Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

zanieczyszczeń powietrza. Należy podkreślić, że zgodnie z obowiązującymi przepisami – bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywał będzie obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania.

Zagrożenie ze strony układu komunikacyjnego na tym etapie ocenia się na niewielkie, gdyż wszystkie wskazane w projekcie planu nowe drogi będą miały niskie klasy techniczne, które zwykle nie stanowią źródeł znaczących zanieczyszczeń.

5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (produkcyjnych, usługowych, czy też zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części ust. 2 tego artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym obszarze projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. rozległe tereny przemysłowe w pobliżu przestrzeni chronionych akustycznie. Niewątpliwie jednak wprowadzenie urbanizacji na nieużytkowane dotychczas tereny może wpłynąć na pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym.

Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej czy usługowej poszczególne tereny „wypełnią” się odgłosami życia codziennego, takimi jak np. ruch samochodów, rozmowy, śmiech, koszenie trawników, szczekanie psów. Wszystkie te elementy spowodują, że jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, czego osoby wybierające to miejsce z myślą przyszłego zamieszkania muszą być świadome. Analizowany plan nie wprowadza nowych dróg, które mogłyby powodować znaczące przekroczenie norm akustycznych. Wszystkie projektowane odcinki będą miały niskie klasy, które zwykle nie stanowią źródła znaczących uciążliwości.

Należy podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem, jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia, takie jak np.: prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, czy odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W sytuacji zanieczyszczeń powietrza, do rodzajów zabezpieczeń można zaliczyć np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin, odpowiednia lokalizacja emitorów. W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się dla nich wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań.

5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie przewiduje odrębnych zapisów z zakresu możliwości lokalizowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, będącym poza kompetencjami planu miejscowego. Powyższe założenie jest zgodne z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2062 ze zm.). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, które w konsekwencji uniemożliwią rozwój telefonii komórkowej.

5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Na skutek realizacji nowej zabudowy ilość powstających odpadów niewątpliwie wzrośnie, choć przyrost ten nie będzie znaczący. Dodatkowo będą one zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, będącymi poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 21 ze zm.), ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1289), jak również odpowiednie uchwały Rady Gminy. Nie ma zatem potrzeby ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia ustaleniami miejscowego planu, które zakładają ich rozwiązywanie aktami prawnymi wyższego rzędu.

5.11.5 TERENY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ

Na analizowanym obszarze nie występują zjawiska powodziowe, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów z tego zakresu.

5.11.6 ZAGROŻENIE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI

Na analizowanym obszarze nie występują zjawiska osuwiskowe, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu ze względu na swoją skalę, wprowadzone funkcje oraz odległość od granic Rzeczypospolitej Polskiej, nie będzie potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewidziano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych ujęć wody;

w zakresie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych:

- odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków powstałych na obszarze planu do rowów melioracyjnych oraz wprost do gruntu;
- dopuszczenie lokalizowania:
 - przydomowych oczyszczalni ścieków;
 - zbiorników bezodpływowych;
- nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z ustanowienia Aglomeracji Bieruń I uchwałą Nr V/26/23/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie: wyznaczenia Aglomeracji Bieruń I (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2016 r., poz. 4586);

w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- podłączenie działek i budynków do sieci kanalizacji deszczowej wybudowanej do ich obsługi;
- retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, z możliwością ich wtórnego wykorzystania;
- zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, poprzez: odprowadzanie ich w stanie niezanieczyszczonym do gruntu;

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- zasilanie w energię elektryczną: średniego i niskiego napięcia liniami napowietrznymi lub kablami podziemnymi;
- dopuszczenie lokalizowania stacji transformatorowych;

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- zaopatrzenie w gaz z sieci gazowej;
- dopuszczenie stosowania podziemnych indywidualnych zbiorników na gaz płynny;

w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą:

- indywidualne i zbiorowe zaopatrzenie w energię ciepłą;
- nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z uchwały NR V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017r. poz. 2624);

w zakresie gospodarki odpadami ustala się:

- gospodarowanie odpadami w sposób zgodny z przepisami odrębnymi;

w pozostałym zakresie:

- szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego, obszarów i terenów górniczych;
- pozostawiono tereny ujęte w ewidencji gruntów jako lasy w obecnym użytkowaniu;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej, której zakres zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 Prawa ochrony środowiska może zostać określony w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska, w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących je.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Tak na terenach objętych planem, jak i w ich pobliżu nie występują obszary Natura 2000, a przedmiotowy projekt nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na ich cele, przedmiot ochrony i integralność, stąd nie zachodzi konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu).

Do metod analizy skutków realizacji postanowień planistycznych generalnie należeć może:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, rejestrowanie wniosków o ich sporządzenie lub zmianę i gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- ocena zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z mpzp,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- oceny rozwoju gospodarczego (np. przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, powierzchni urządzonych terenów zieleni).

Zgodnie z art. 25 ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*, wpływ ustaleń projektu tego planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywania standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian – kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą być również: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła

administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) oraz badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są: jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, zaś w zakresie ochrony przyrody – Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz inne jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów tej dziedziny (np. IMGW, RZGW).

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy obszaru o powierzchni ok. 20,91 ha, zlokalizowanego w województwie śląskim, w mieście Bieruń, w granicach Bierunia Starego. Granice terenu objętego planem wyznaczają: od północy ul. Kolejowa i linia kolejowa nr 179 relacji Tychy – Mysłowice Kosztowy MKSB1, od południa ul. Bojszowska i ul. Szlaku Solnego, zaś od wschodu przemysłowa linia kolejowa łączy KWK Piast z KWK Piast Ruch II.

Prace nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego rozpoczęto na podstawie Uchwały Nr VII/16/2016 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ul. Kolejową, linią kolejową i ul. Szlaku Solnego. Celem jego realizacji jest dostosowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej do założeń aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia, przyjętej uchwałą Nr IV/1/2013 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 25 kwietnia 2013 r., z uwzględnieniem bieżących potrzeb w zakresie obsługi komunikacyjnej.

Na etapie wyłożenia do publicznego wglądu, które trwało od 16 października 2018 r. do 14 listopada 2018 r. wpłynęło siedem uwag. Wprowadzono zmiany do projektu planu wynikające z częściowego ich uwzględnienia, polegające na zwiększeniu w kierunku południowym zasięgu terenów mieszkaniowo-usługowych oraz komunikacji drogowej – kosztem terenów leśnych i zieleni urządzonej. W związku z opisanymi powyżej zmianami wprowadzonymi do projektu planu, wystąpiono skutecznie do właściwych instytucji i organów o ponowne zaopiniowanie i uzgodnienie projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W dalszej części prac planistycznych, w wyniku stanowiska Komisji Rady Miasta Bieruń z dnia 19 marca 2019 r. postanowiono kontynuować założenie przestrzenne wypracowane przez analogiczną komisję w poprzedniej kadencji tj. 2011-2015. Biorąc pod uwagę konsekwentne stanowisko komisji co do rozwiązań przestrzennych organ sporządzający projekt planu uznał za zasadne przychylić się do poszerzenia zasięgu przestrzennego terenów lasu i zieleni parkowej od ul. Szlak Solny, w związku z czym obecnie tereny leśne pozostają nie naruszone, w takim kształcie projekt planu zostaje skierowany do ponownego (2) wyłożenia do publicznego wglądu.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona sporządzona zgodnie z obowiązującym przepisami.

W budowie geologicznej przedmiotowego planu biorą udział osady czwartorzędowe zalegające na starszych utworach karbońskich i triasowych. Na analizowanym obszarze, ani w jego pobliżu nie występują jakiegokolwiek cieki powierzchniowe, ani zbiorniki wód stojących. W granicach opracowania wyróżnia się użytkowe poziomy wodonośne w utworach triasowych i karbońskich, nie wydzielono natomiast głównego zbiornika wód podziemnych. W głębokim podłożu znajdują się złoża węgla kamiennego, których eksploatacja jest ciągle prowadzona. Dla ich wydobywania wyznaczono obszar i teren górniczy. Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą, na analizowanym obszarze występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, zaliczone do kompleksu żyniego słabego. Według mapy ewidencyjnej wyróżnia się tu grunty rolne klasy RIVb i RV oraz pastwiska PsV. Ze względu na słabe jakościowo gleby, grunty orne uprawiane są tylko miejscami. Pozostała ich część jest odlogowana lub została przekształcona na przydomowe place czy ogrody (obecnie w uprawie pozostaje tylko jeden większy obszar w części centralnej obszaru, w rejonie ul. Sosnowej). Na analizowanym obszarze występuje mozaika terenów zabudowanych, gruntów rolnych oraz niewielkich powierzchni leśnych. W ostatnim czasie powstało tu wiele nowych budynków mieszkaniowych jednorodzinnych, zwłaszcza w rejonie ul. Modrzewiowej. W użytkowaniu rolnym pozostał jeden

większy obszar w części centralnej, przy ul. Sosnowej. Grunty rolne na wschodzie są odłogowane i zarastają roślinnością ruderalną oraz zadrzewieniami sosnowymi. Niewielkie powierzchnie leśne, które znajdują się w części południowo-wschodniej stanowią młode wiekowo monokultury sosnowe.

Na całym analizowanym obszarze nie stwierdzono stanowisk gatunków roślin chronionych ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych. Jest to typowy przykład terenu, gdzie rolnictwo stopniowo zanika na skutek postępującej urbanizacji, a całość obszaru zmienia swój charakter z wiejskiego na typowy dla podmiejskich dzielnic, z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Tak na analizowanym terenie, jak i w jego pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614). Obszar ten nie był również proponowany do objęcia ochroną. Nie wyróżnia się tu zabytków ujętych w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków. Stanowiska archeologiczne nie występują.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, jednak projekt planu wprowadza odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji.

Wprowadzenie zabudowy w miejscach wskazanych w projekcie planu, które na dzień dzisiejszy użytkowane są w sposób rolniczy (stanowią grunty orne lub zadrzewione grunty odłogowane) spowoduje zmianę w środowisku roślinnym, wyrażającą się między innymi zanikaniem roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych, wprowadzonych jako zieleń towarzysząca, w szczególności zabudowie mieszkaniowej. Duża część obszaru ulegnie zmianie w kierunku terenów jednolitej, zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, charakterystycznej dla podmiejskich dzielnic.

Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi i lasem gospodarczym zostaną z nich wyparte. Na obszarach obecnie zurbanizowanych konsumpcja ustaleń planu nie spowoduje zmian stanu środowiska przyrodniczego, ze względu na fakt, że utrzymuje się dotychczasowy charakter zabudowy i zagospodarowania, a struktura jest praktycznie ukształtowana. Nowe drogi klasy dojazdowej i wewnętrzne będą służyły obsłudze posesji mieszkaniowych, zatem nie wskazuje się tu żadnych zagrożeń wynikających z nadmiernego ruchu. Przebiegają one po gruntach ornym lub po ugorach albo też, jak ma to miejsce w przypadku dróg wewnętrznych po istniejących ciągach komunikacyjnych. Teren lasów i zadrzewień w części południowo-wschodniej wskazano jako las oraz zieleń urządzoną, co będzie tworzyło pozytywną przeciwwagę przyrodniczą w odniesieniu do postępujących procesów urbanizacyjnych.

Reasumując, na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji. Nie przewiduje się szczególnego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanym obszarze nie wyróżnia się terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, ani narażone na niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W analizowanym planie zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

- Absalon D. i inni, „Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-C „Oświęcim”, Przedsiębiorstwo „GEPOL, Poznań, 1996;
- Absalon D. i inni, „Mapa hydrologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-C „Oświęcim”, Przedsiębiorstwo „GEPOL” Poznań, 1996;
- Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Dane Górnośląskiej Regionalnej Sieci Sejsmologicznej;
- Gatlik J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Oświęcim, PIG, Warszawa 2002;
- Gromadzki M. (red.), Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków, Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2004;
- Gruszczyński S., Motyka J., Mikołajczak J., Kasprzak A., 2014: Potrzeba wdrożenia zintegrowanego systemu monitorowania i dozowania wód kopalnianych do rzeki Wisły. Przegląd Górniczy nr 8;
- Gumiński R., Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny, Warszawa 1948;
- strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego - <http://www.gus.pl>
- Guzik O. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG, ,1958;
- Informacja o stanie środowiska 2007, 2008, 2009 WIOŚ Katowice, 2009;
- Jubileusz „Piasta” [w:] Kompania Węglowa. Listopad 2015 – 10(76);
- Jureczka J. i in., 2005: Atlas geologiczno-złożowy polskiej i czeskiej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. PIG, MŚ. Warszawa;
- Jureczka J., Martinec P., 2005: Rozwój utworów węglonośnych karbonu Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. [w:] Geologia i zagadnienia ochrony środowiska w regionie górnośląskim. Mat. LXXVI Zjazdu PTG. Rudy k. Rybnika;
- <http://www.powodzbierun.pl/powodzie-w-bieruniu,2010.html>;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 1998;
- Krysowska M., 1967: Objasnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski. WG, Warszawa;
- Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. WG, 1980;
- Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków WG, 1980;
- Marcinek R.: Wielki Staw Bieruński i jego pozostałości, strona internetowa Urzędu Miasta Bieruń;
- Materiały do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pod nazwą Droga ekspresowa S1 odcinek węzeł Kosztowy II – węzeł Suchy Potok w Bielsku-Białej, Ekosound S.C. w Sosnowcu, grudzień 2007;
- Ocena aktualności obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia opracowane przez PPSUIR TERPLAN, Katowice;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Bieruń opracowane przez firmę EKOID, Katowice, 2010 r.;
- Pilecka E., 2015: Rola tektoniki w oddziaływaniu na powierzchnię wysokoenergetycznej sejsmiczności w GZW. Przegląd Górniczy Nr 2;
- Pilecka E., Szermer-Zaucha R., 2012: Statystyczna analiza wpływu lokalnej tektoniki związane z wysokoenergetyczną sejsmicznością na szkody w obiektach budowlanych na terenie KWK „Piast”. Przegląd Górniczy Nr 3;
- Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Matuszkiewicz W. [red], Warszawa , 1995;
- Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl> ;
- Parusel. J[red], Korytarze ekologiczne w województwie śląskim, CPDGS, Katowice 2007;
- Plan gospodarki odpadami dla miasta Bieruń na lata 2010-2013; Albeko, Bieruń, grudzień 2009;
- Program ochrony środowiska miasta Bieruń na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014 - 2017; Albeko, Bieruń, 2009;

Program małej retencji dla Województwa Śląskiego – aktualizacja 2016 r. Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach;

Prognoza wpływu eksploatacji na powierzchnię w okresie 2015-2030. Mapa w skali 1 : 10 000. Oddział KWK Piast-Ziemowit Ruch Piast;

Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ul. Korczaka i Parku Północnego. <http://bip.umtychy.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=12760>;

Raport oddziaływania na środowisko w związku z wydobywaniem węgla kamiennego ze złoża Piast, Geoproserwis, Jaworzno, 2009;

Raport z wykonania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Załącznik 1: Projekt ISOK – raport z zakończenia realizacji zadania 1.3.2. – przygotowanie danych hydrologicznych w zakresie niezbędnym do modelowania hydraulicznego. Raport końcowy. Warszawa 2011 r.;

Rózkowski A. [red.], Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;

Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Skrzypczyk L. [red.], Warszawa;

Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG, Strzezińska K, Formowicz R. 2002;

Sporysz G., 2009: Ocena stanu zagrożenia metanowego w południowo-wschodniej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Rozprawa doktorska, promotor: prof. dr hab. inż. Nikodem Szlązak. AGH Kraków;

Szermier-Zauchna R., Pilecka E., 2012: Szkody górnicze powstałe po wysokoenergetycznych wstrząsach w KWK „Piast” w okresie 09.02.2010 – 14.03.2012. Warsztaty 2012 z cyklu „Zagrożenia naturalne w górnictwie”;

Topografia Bierunia z 1636 r. – mapa; Bieruń i okolice na fragmencie mapy wojskowej Śląska Christiana Friedricha von Werde z 1749 r. – mapa [w:] Kaczmarek R., Myszor J. [red.], 2007: Bieruń: monografia historyczna. Bieruński Ośrodek Kultury;

Waloryzacja przyrodnicza gminy Bieruń, Zakład badawczo-usługowy „Ekos”, Bieruń, 2012 r.

Wasilewska M., 2007: Struktura zmienności parametrów złóż węgla kamiennego w wybranych kopalniach Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Rozprawa doktorska, promotor: dr hab. inż. Jacek Mucha. AGH Kraków;

Walczykiewicz T., 2011: Monografia powodzi – Wisła maj-czerwiec 2010. IMGW PIB. http://shp.org.pl/Seminaria/20_04_2011/Wisla_10.pdf;

Zebrań danych o obciążeniu układu komunikacyjnego – w trakcie wizji w terenie w wybranych fragmentach miasta oraz dane udostępniane przez P..... Inkom w Katowicach (natężenia ruchu pojazdów na wybranych odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich DK 44, DW 931 oraz DW 934 w okresach marzec – maj 2010 r. oraz z lat 2005 – 2010 (patrz załącznik);

Informacje dotyczące jakości środowiska:

Adrianek Z., Skowronek K., 2005: Stan gleb w województwie śląskim w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach.

Aktualizacja programu ochrony środowiska dla miasta Bierunia na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021. ALBEKO Opole, 2014.

Bohatkiewicz J. i in., 2015: Program Ochrony Środowiska Przed Hałasem dla Województwa Śląskiego do roku 2018 dla terenów aglomeracji, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie. Zarząd Województwa Śląskiego. Katowice 2015.

Jubileusz „Piasta” [w:] Kompania węglowa nr 10 (76), listopad 2015. Katowice.

Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2015 rok. WIOŚ Katowice, 2016.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Bieruń. Agencja Użytkowania i Poszanowania Energii Sp. z o.o. Łódź 2014.

Program ochrony powietrza dla terenu byłej strefy bieruńsko-pszczyńskiej województwa śląskiego, gdzie stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu. Biuro Studiów i

Pomiarów Proekologicznych „Ekometria” Sp. z o.o. w Gdańsku. Zarząd Województwa Śląskiego, październik 2013.

Sprawozdanie z pomiaru monitoringu pól elektromagnetycznych nr: 254/2012. Bieruń, ul. Granitowa. WIOŚ Katowice, 2012.

Sprawozdanie z pomiaru monitoringu pól elektromagnetycznych nr: 320/2015. Bieruń, ul. Granitowa. WIOŚ Katowice, 2015.

Stan jakości powietrza w województwie śląskim w 2015 roku. WIOŚ Katowice

Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych i wojewódzkich w 2015 r. Transprojekt-Warszawa Sp z o.o., na zlecenie GDDKiA w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu w 2015 r.

Wyniki badań wód powierzchniowych – rzeki, 2015 rok. WIOŚ Katowice.

Wyniki badań wód powierzchniowych – rzeki, 2014 rok. WIOŚ Katowice.

Wysocka M., Chałupnik S., i in., 2012: Obserwacje zmian ekshalacji radonu w rekultywowanym osadniku kopalnianych wód dołowych. Prace Naukowe GIG Nr 1/2012.

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Ul. Bojszowska, zachodnia część analizowanego obszaru

Fot. 3 Pole uprawne w centralnej części obszaru, rejon ul. Sosnowej

Fot. 2 Ul. Szlaku Solnego, południowa granica obszaru

Fot. 4 Ul. Szlaku Solnego, widok na tereny leśne w części południowo-wschodniej

Fot. 5 Przemysłowa linia kolejowa stanowiąca wschodnią granicę opracowania

Fot. 6 Tereny leśne w południowo-wschodniej części obszaru

Fot. 7 Północna część obszaru, ul. Kolejowa, widok w kierunku wschodnim

Fot. 8 Północna część obszaru, ul. Kolejowa, widok w kierunku zachodnim